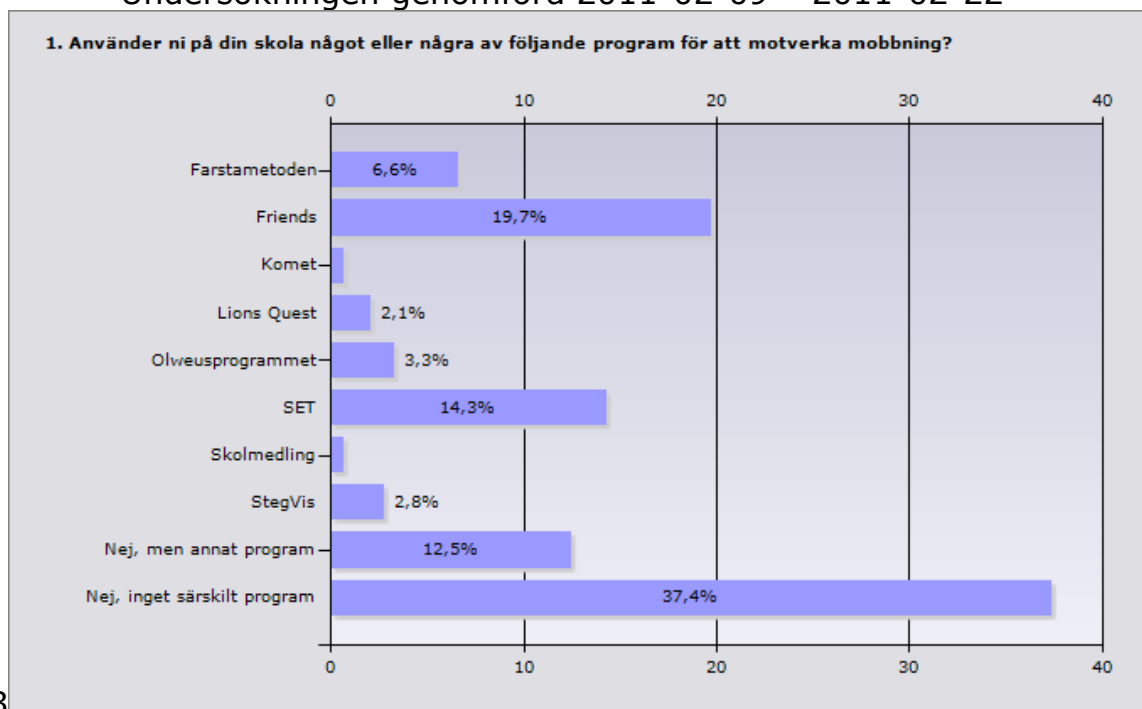

SKOLFRONTS
Lärarbarometer
om Antimobbning

” Fler vuxna på utsatta områden
ger en tryggare skola.”

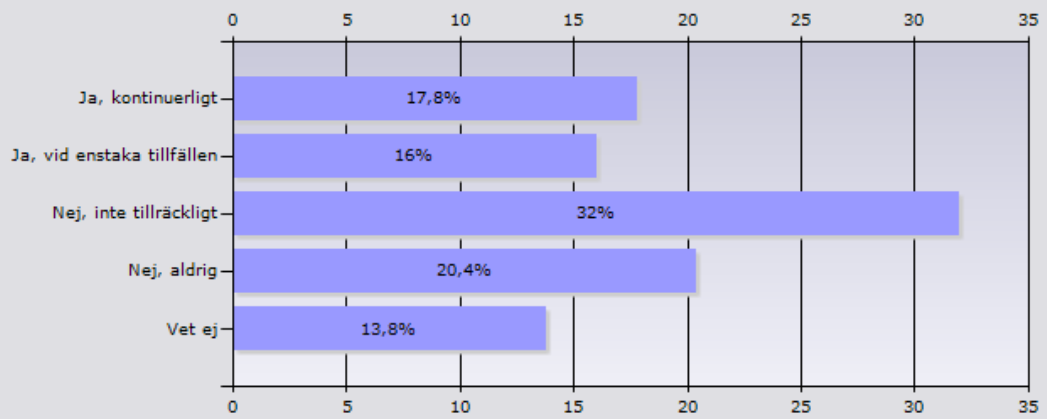
Undersökningen genomförd 2011-02-09 – 2011-02-22

23

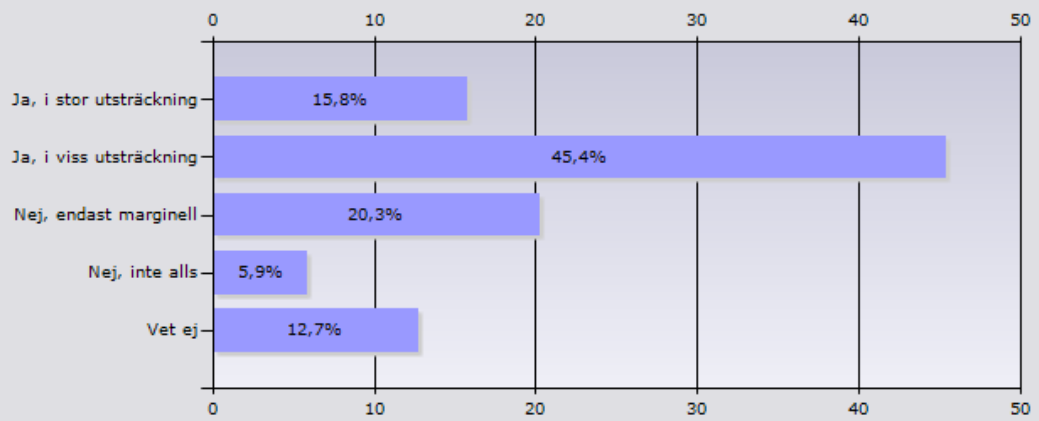
	Procent	Antal
Farstametoden	6,6%	38
Friends	19,7%	113
Komet	0,7%	4
Lions Quest	2,1%	12
Olweusprogrammet	3,3%	19
SET	14,3%	82
Skolmedling	0,7%	4
StegVis	2,8%	16
Nej, men annat program	12,5%	72
Nej, inget särskilt program	37,4%	215
Svarande		575
Inget svar		22

2. Har ni sedan ni började använda programmet/programmen utvärderat effekten av det/dem?

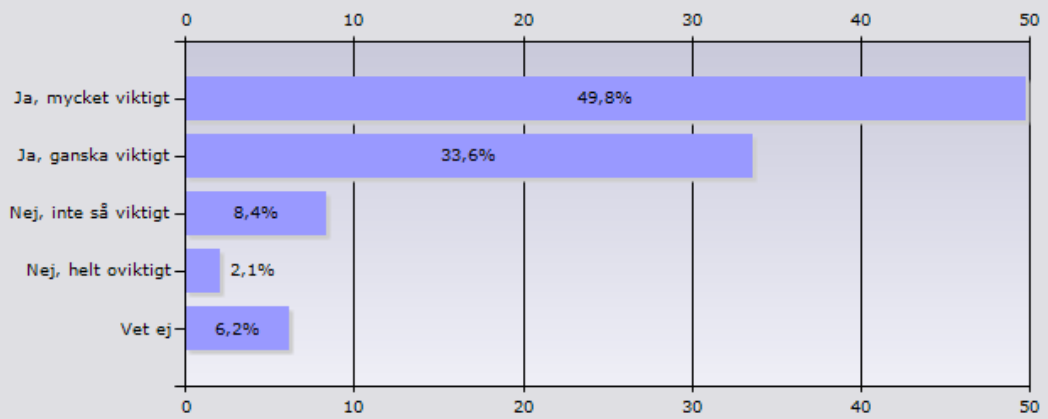
	Procent	Antal
Ja, kontinuerligt	17,8%	48
Ja, vid enstaka tillfällen	16%	43
Nej, inte tillräckligt	32%	86
Nej, aldrig	20,4%	55
Vet ej	13,8%	37
Svarande		269
Inget svar		3

3. Anser du att det/de antimobbningsprogram ni använder har någon positiv effekt i antimobbningsarbetet?

	Procent	Antal
Ja, i stor utsträckning	15,8%	56
Ja, i viss utsträckning	45,4%	161
Nej, endast marginell	20,3%	72
Nej, inte alls	5,9%	21
Vet ej	12,7%	45
Svarande		355
Inget svar		5

4. Anser du att antimobbningsprogram som skolan använder bör vara vetenskapligt utvärderade?

	Procent	Antal
Ja, mycket viktigt	49,8%	291
Ja, ganska viktigt	33,6%	196
Nej, inte så viktigt	8,4%	49
Nej, helt oviktigt	2,1%	12
Vet ej	6,2%	36
Svarande		584
Inget svar		13

Kommentarer i urval:

Absolut viktigt! Finns många organisationer, föreningar, föreläsare m.fl. som vill tjäna pengar på sina idéer, och det kan vara en varningsklocka i sig - pengarna styr, alltså blir syftet missriktat.

Absolut. Man får inte testa sig fram

Att tro att allt går att vetenskapligt utvärdera är naivt. Om man skapar system som samtliga är vetenskapligt utvärderingsbara får man fyrkantiga, osmidiga system som till slut inte alls passar brukarna/eleverna eller vilka det nu berör. Tyvärr är detta en allvarlig trend att rädslan för att inte göra rätt enligt vetenskapen gör att man inte vågar tänka nytt och egentligen kanske göra det som behövs.

De bör vara beprövade i verkligheten. Vore intressant med något program som utarbetats av mobbade och som används av mobbade på samma sätt som AA utarbetat sin 12-stegsmetod. Finns det något sådant?

Det beror på hur man definierar vetenskapligt utvärderade. Det är nödvändigt att man utvärderar antimobbingsarbetet och arbetet mot kränkande behandling man har på skolan och att man har goda rutiner för detta. Det kan vara till hjälp om man följer någon modell. Ofta handlar det om vilken kultur som finns på skolan och arbetet kan ligga i att förändra den, både bland lärare och elever.

Det borde ju i sådana fall också gälla samtliga ämnens innehåll.

Det ger mer substans till utvärderingen, men eftersom jag arbetat i skolan i 36 läsår o vi inte alltid haft vetenskapligt utvärderande program men de ändå gett resultat, så tycker jag att vetenskaplighet gör programmen mer kontrollerbara ur utvärderingseffektmissighet.

Det måste kännas rätt för den som använder dem. Först då blir det bra.

Det viktiga är att alla får upp ögonen på mobbningsproblemen och gör något åt det
Det viktiga är att det fungerar på skolan.

Det är viktigt men om man har ett program som inte är det men som man gör ordentliga utvärderingar på och som visar sig fungera så är det inte lika viktigt.

Dock måste programmet vara så pass vetenskapligt förankrat inom psykologi och beteendevetenskap att man som skola inte medverkar till att antimobbingsprogram kan skada ytterligare

Eller under utvärdering. Det går ju inte att komma på nya saker om allt ska vara testat tidigare.

Kompetent skollledning, arbetsmiljö för elever och lärare med fokus på inläring, öppen diskussion istället för TYSTA lärare som är rädda att det ska uppenbaras vilka problem som finns!

Hur kan man vara säker på att det trots det fungerar på ett tillfredsställande sätt? Ibland får man trots den plan som används gå på magkänsla och tex vilken situation det gäller, hur eleven mår mm mm. Det är så mkt som spelar in för att det ska fungera bra.

Huvudsaken är väl att man uppnår önskad effekt, men finns det en utvärderad modell som fungerar så är väl det att föredra.

I den mån det låter sig göras. Viktigast är nog ändå ett kontinuerligt arbete och ett medvetande bland personal och elever om mobbning.

Inga program är bra. Det viktiga är att all personal är engagerade i det förebyggande antimobbingsarbetet, vilket tex innebär att många rastvärdar ALLTID finns bland barnen.

Ja men svåra att utvärdera. Skolverket gick ju bet med uppgiften att visa på hur skolorna ska göra. Skolor är naturligtvis också olika.

Ja, det är viktigt, men ännu viktigare att de personer som arbetar med det tror på det och tror på det de gör. Om man har en vetenskaplig utvärderad metod som ingen tror på kommer den inte att fungera.

Ja, det är väl bra. Det finns en fara i att man köper ett program - och någon tjänar stora pengar på att sälja ett program...

Jag tycker att all undervisning ska vara vetenskapligt utvärderad och vetenskapligt baserad.

Man använder programmen med förnuft och har hela tiden ett vuxenansvar - det tillsammans med vetenskaplig utvärdering är viktigt.

Man kan ställa till stor skada för alla inblandade och hamna i svårigheter som är

svårt att ta sig ur. Barn, ungdomar och vuxna ska man vara rädd om och vi lärare är inte utbildade psykologer, kuratorer e.likn. Det är den typen av personal som krävs för att vi ska kunna ta hand om våra unga människor.

Men det vetenskapliga bör också ifrågasättas!

Men ibland är vetenskaplig utvärdering ungefär som när man vetenskapligt utvärderade att de flesta olyckor vid trafikljus skedde när det lyste gult och berättade detta i nyheterna... Det kan man räkna ut med tårna, likaså att spädbarn ofta mår dåligt när tänderna bryter fram, fast det inte är vetenskapligt bevisat. Vad sägs om sunt förnuft!?

Om man ändå ska använda ett specifikt program är det naturligtvis rimligt att det är ordentligt utvärderat.

Om skolor skall använda stora summor av sin redan lilla budget till reklam och jippofinansierad verksamhet så skall det givetvis finnas krav på att man kan uppvisa att det verkligen fungerar.

Risken är att man lägger över ansvaret på eleverna. Och på så sätt kan det bli motsatt verkan vilket är riskfyllt ! Skolverket agerar bra !

Skämmande att det inte är så

Sunt förnuft, bra samtalsklimat i klasserna, stoppa incidenter direkt när de händer, bra föräldrasamverkan m.m är nog lika viktigt.

Sunt förnuft, empati och respekt. Vart tog detta vägen hos alla .. anser att de flesta program bara handlar om att några ska tjäna pengar

Svårt att avgöra om de är vetenskapligt utv el ej och vad värdet i det är. Se bara Kimber som forskat på sitt eget mtrl SET hur objektiv är den vetenskapliga grunden????

Tror att det är farligt att låsa sig vid metoder. Går inte att pröva egentligen för det beror så mycket på vem som använder metoden. Dessutom kan man använda metoden på olika sätt.

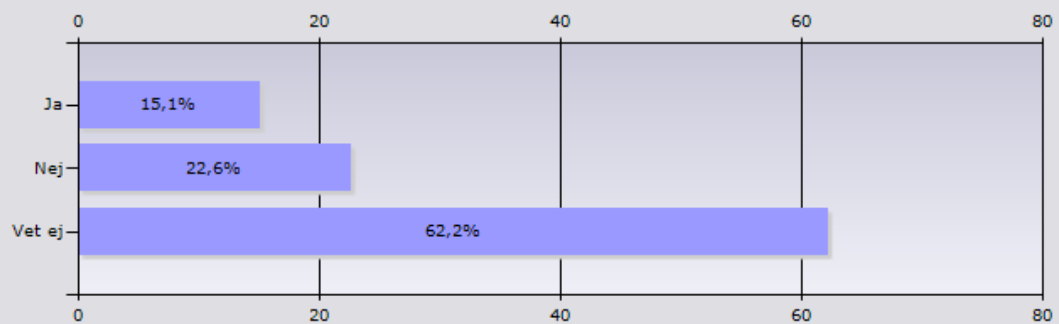
Vetenskap har även den ålder. Forskning är bra. Nyare forskning och tid att ta till sig den inte heller fel

Vi använder delar av programmet, men mest använder vi sunt förnuft

Vi pedagoger är inte utbildade terapeuter/psykologer. Vi vet inte vilka reaktioner vi sätter igång då man gör vissa övningar i SET och liknande program.

Även om vår verksamhet ska vila på vetenskaplig grund är det återigen den vuxnes närvaro som är avgörande, inte metoden. Vi måste förhålla oss kritiskt till alla metoder och nyttja dem utifrån erfarenhet och kunskap om barn/elever.

5. Kommer din skolas arbete med att motverka mobbning och kränkande behandling att förändras p g a Skolverkets rapport?

	Procent	Antal
Ja	15,1%	89
Nej	22,6%	133
Vet ej	62,2%	366
Svarande		588
Inget svar		9

Kommentarer i urval:

Det borde det göra!

Det får diskussioner i kollegiet avgöra.

Det kommer att förbättras

Det tror jag inte. Vi valde ett antimobbingsprogram för att få stöd i vårt antimobbingsarbete och säkerställa en kontinuitet i det, samt att få hjälp att involvera eleverna i arbetet.

Eftersom vi tar hand om varje fall individuellt och inte följer någon modell/metod så kommer vi att fortsätta med den formen som vi har d.v.s. ta tag i problemet när dyker upp och förhoppningsvis handlar det bara om början av en konflikt. Det är viktigt att personalen är närvarande och nära eleverna och deras föräldrar.

Elevernas delaktighet ska öka, även lilla gruppen ska få ingå.

En helig ko slaktar man inte - för mkt prestige inblandat!

Förhoppningsvis kommer det att bli diskussioner så att arbetet inte avstannar utan hela tiden följs upp och utvärderas.

Förmodligen så kommer rapporten att påverka val av metod, då det är viktigt att metoden som används har en vetenskaplig grund. Däremot arbetar man inte helt efter den metod som vi nu har utan vi har en väl fungerande likabehandlingsplan som utvärderas och omarbetas varje läsår.

Förmodligen, men rektorerna vill ta reda på mer först. I dagsläget har vi det schemalagt, men det kommer troligen att tas bort.

Har inte hört några kommentarer om detta än...

Har inte sett Skolverkets rapport.

Hoppas det iallafall, men tyvärr så är prestige viktigare än vetenskap inom många skolor

Hoppas verkligen detta!! Ska undersöka och engagera mig i frågan.

HOPPAS.

I alla fall inte i år 1-2 då EQ arbetet sker under fritidspedagogernas ledning - utanför skolämnenas timplan.

Ja det tror jag. Vi ska träffas nästa vecka för att diskutera rapporten och utvärdera vårt arbete

Jag hoppas att kommunen kritiskt granskar sitt beslut innan skolorna ska använda Olweusprogrammet.

Jag hoppas det men har inget direkt inflytande över den processen.

Jag tror alltid på att hoppet är det sista som överger en, men med denna skola kan jag inte se att förändringen kommer att gå. Kulturen på skolan sitter hårt i väggarna och både lärare och elever ser mycket av kränkningarna som en vardag. Det är först när någon hotar skarpt eller det förekommer mycket fysiskt våld som man tar in för samtal.

Jag tror inte det

Jag tycker att vi jobbar bra för att motverka mobbing redan men att det alltid är bra att det tas upp

Kommer självklart att diskuteras.

Kommunens ledning har beslutat att utvärdera SET, hur det arbetas med i vår kommun. Detta kommer att ske under hösten.

Ledningen har backat angående arbetsmaterialet vi köpt in: till en början skulle vi inte avvika från Kimbers material alls! Nu har man sagt att vi får själva bedöma vad som ska användas och vi har även fått andra övningar som kan stärka gemenskap och förhindra kränkningar, utöver SET.

Med anledning av rapporten kommer vi att diskutera igenom våra rutiner noga. Vi får se om det blir några förändringar efter det.

Men det hoppas jag.

Nej, eftersom vi inte använder oss av något av programmen.

Nej, rektorer och skolchef övertygade om att det vi använder (SET och Friends) är bra...Även om större delen av vår lärarkår är av motsatt åsikt..

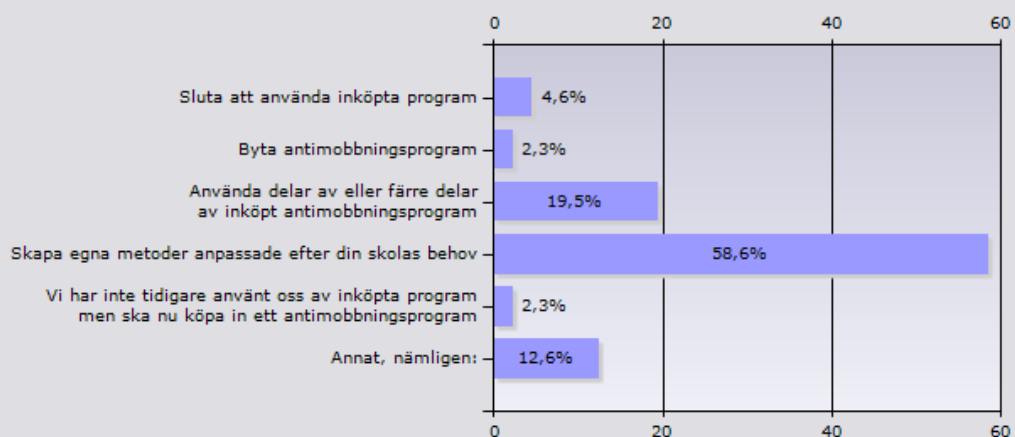
Något tror jag. Det blir nog en revidering.

Redan bra

Risken finns att lärare som hellre bara vill ägna sig åt kunskapsutveckling och tycker

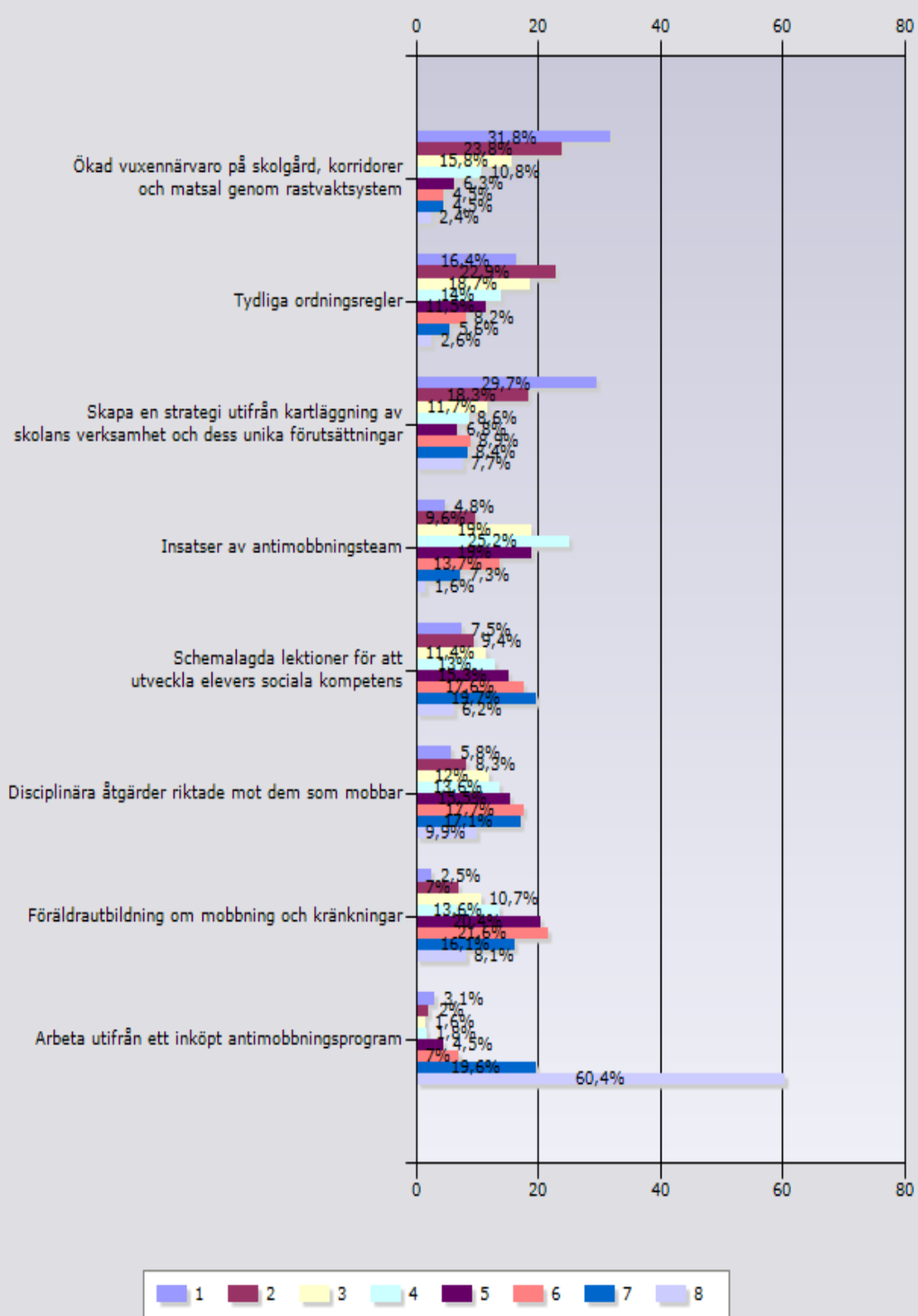
att den sociala utvecklingen kan andra sköta, lägger ner hela antimobbningsarbetet. De får vatten på sin kvarn. Eleverna blir lidande.
Tror inte det, vi har jobbat fram ett arbetssätt som alla trivs med och kontakten med föräldrarna samt regelbundna möten/utbildningar/kamratdagar med eleverna fungerar bra.
Tveksamt då det är ett helhetsgrepp från huvudmannens sida och omfattar alla dess skolor
Tyckte själva att en del övningar var utelämnande, och påpekade detta för kursledaren som dock hävdade att måste göra allt för att nå resultat. Vi tyckte det var ett försäljningsknep av Birgitta Kimber. Hon har skrivit programmet för F-9.
Vi arbetar väldigt aktivt som det är.
Vi fortsätter som vi tycker fungerar bra
Vi har bra strategier för detta på vår skola.
Vi har diskuterat igenom situationen och den kritik som framförs mot stegvis berör det som är riktat mot de äldre barnen.
Vi har en modell som jag tror på och vet att den fungerar bra = Trygghet
Vi har ett väl fungerande arbete kring mobbing och kränkningar- ett arbete som Skolinspektionen var mycket nöjda med.
Vi har inte diskuterat frågan.
Vi har inte diskuterat i personalgruppen.
Vi har redan omarbetat vår modell efter hand som vi har använt metoden. Möjligen kommer vi att i ännu större grad diskutera metoder och arbetssätt.
Vi har under det senaste året jobbat intensivt med detta, inte Skolverkets rapport som inlett förändringen
Vi kommer att se över vår modell och titta hur den står sig gentemot rapporten.
Vi kommer att ta bort SET från schemat tror jag. Jag skulle ju vilja att vi kartlägger situationen i varje klass. Det är på klassnivå vi måste ta itu med mobbing och trakasserier. Klassen är redskapet att skapa en bra arbetsmiljö och att bekämpa oro. Det är inte på skolnivå oftast.
Vi kommer i alla fall att ta till oss det - för att se hur vi arbetar och om vi bör förändra vårt arbete kring detta.
Vi kommer nog att fortsätta med Friends och schemalagda Livskunskapslektioner, men med ett alltmer kritiskt tänkande.
Vi känner att vi redan är på rätt väg. Sedan finns alltid sådant vi kan bli bättre på och utveckla.
Vi känner ju att vi har ögonen på oss och kollar igenom det vi har så att inget går fel.
Vi måste ta del av rapporten och fortsätta att utvärdera pågående arbete kontinuerligt.
Vi utvärderar hela tiden för att få effekt på den sociala oron många elever känner, två högstadier till ett enda måste hela tiden utvärderas o sen är vi flera som tror på utvecklingens kraft, vi är inne i processer inte produkter
Vi är för närvarande mycket osäkra på hur vi ska gå vidare.
Vår skola ändrar snabbt på brister påpekade av skolverket

6. Om ja, vilken förändring?

	Proc ent	Ant al
Sluta att använda inköpta program	4,6 %	4
Byta antimobbningsprogram	2,3 %	2
Använda delar av eller färre delar av inköpt antimobbningsprogram	19,5 %	17
Skapa egna metoder anpassade efter din skolas behov	58,6 %	51
Vi har inte tidigare använt oss av inköpta program men ska nu köpa in ett antimobbningsprogram	2,3 %	2
Annat, nämligen:	12,6 %	11
Svarande		87
Inget svar		2

7. Vilka av följande åtgärder tror du är viktigast i antimobbningsarbetet? Rangordna bland förslagen nedan där 1 är viktigaste åtgärd och 8 är minst viktig:

	1	2	3	4	5	6	7	8	Me del	Sva ran de	Inget svar
Ökad vuxennärvaro på skolgård, korridorer och matsal genom rastvaktsystem	31,8%	23,8%	15,8%	10,8%	6,3%	4,5%	4,5%	2,4%	6,2	575	22
Tydliga ordningsregler	16,4%	18,7%	13,9%	11,3%	5,8%	2,6%	2,6%	2,6%	5,5	572	25

Kommentarer i urval:

Det viktigaste är att skapa en trygg miljö i klassen, en miljö där barnen känner sig säkra och kan lita på lärare och klasskamrater. Det är ett arbete som måste göras under ledning av klassläraren.

Agera snabbt är viktigt.

Alla måste känna sitt ansvar från rektor till minsta lilla elev. Föräldrar måste känna till och hållas uppdaterade om skolans klimat och värdegrund.

Alla vuxna på en skola måste ha ryggrad och våga ingripa vid bråk eller mobbing.

Anser dock att elevernas sociala kompetens bör utvecklas inom hela skolverksamheten och inte genom schemalagda lektioner i ämnet social kompetens

Behöver inte vara ett inköpt antimobbingsprogram, man kan ha ett eget. Det fungerar verkligen för oss, enligt elevenkäter dessutom.

De två första är HELT avgörande för framgång i antimobbingsarbetet !!!!

De två sista tycker jag inte är viktiga eftersom det redan finns rastvaktsystem och att köpa antimobbingprogram gynnar bara de som säljer

Det absolut viktigaste är att vi blir fler vuxna som tillsammans kan vara bland barnen, det behövs annan personal med särskild kompetens som elevassistenter, kuratorer, skolvärdinnor, fritidsledare. Det är omöjligt att belasta redan hårt ansträngda lärare att vara överallt.

Det allra viktigaste är att skapa en bra och tillåtande stämning på skolan.

Det förebyggande arbetet är oerhört viktigt.

Det handlar om att personal måste se vad som händer och tydligt agera på alla typer av kränkningar. Eleverna måste lita på att de vuxna inte accepterar kränkande handlingar. Då kommer det att börja hända saker. Föräldrar måste informeras om de ska kunna ta ansvar för sina barn.

Det är mycket viktigt att eleverna få stöta och blöta sina värderingar under vardande mot föräldrar och andra vuxna.

Det är viktigt med föräldrarnas kontakt med barnen. Att de visar i ord och handling hemma hur man respekterar varandra. Visar kärlek och hänsyn. Jag tror att dt är nummer 1 i hur barn lär sig samspel med andra människor

Detta var svårt. Om man låter värdegrunden i läroplanen genomsyra hela verksamheten kommer vi så småningom att få barn som tänker, agerar och reagerar på önskvärt sätt.

Disciplinära åtgärder: Eleven vet oftast själv att han/hon gjort något fel och ett allvarligt, tydligt samtal brukar räcka. Viktigt att följa upp.

Fast som egentlig etta är öka elevernas inflytande över skolsituationen.

Fler vuxna som kan röra sig i skolan och fler lärare som har tid att göra detta i stället för att sitta på möten och i grupper och diskutera vad vi gör åt problemet borde vara det enda rimliga.

Föräldraansvaret för barns fostran från småbarnsålder och framåt är grundläggande för barns emotionella och sociala kompetens. Att vara en positiv förebild för att barn. Det är trots allt föräldrarna som har den största möjligheten att påverka sitt barn.

Föräldrar ska förstås delta i framtagandet av strategi och punkterna 2-7(8)

Handlar också om värdegrundsarbete i personalgruppen. Professionell handledning

Jag tycker inte att det går att rangordna på det här sättet. Föräldrarnas utbildning är oerhört viktig. Jag tror dessutom att den ska vara i två delar. En del där bara föräldrarna deltar och en där även eleverna deltar, tillsammans med sina föräldrar.

Jag tycker rastvakt bör heta rastvärd... det blir en helt annan klang, en annan syn på de vuxna som umgås med elever!

Men måste också tillsätta resurser, kommuner (etc) måste skjuta till pengar, tid och kompetens.

Många saker är viktiga. Samtal är jätte viktigt! Att alla, ALLA, vuxna visar att vi inte tolererar dumheter mot varandra och att vi också står för det. Att hem och skola samarbetar. Att vår värdegrund är viktig, inte bara på papperet. osv osv

När det gäller vuxennärvaro är det viktigt men det går inte att inrymma i lärarnas schema utan det måste vara annan personal.

Om alla på skolan håller sig till de regler som finns minskar risken för att någon

mobbas. Elever som tidigt får lära sig att alla duger som de är tenderar att mobba och mobbas mer sällan. Varje skola är unik, vi kan inte arbeta likadant på alla skolor.

Om det finns regler som följs och vuxna som bryr sig om eleverna, så når man långt, men samarbetsövningar och lekar som antimobbingprogrammen är ett väldigt bra komplement för att få trygghet i gruppen!

Omöjligt att egentligen rangordna.

Ovanstående punkter behöver inte alltid komma i den ordningen! Jag tror även att man behöver kombinera flera av de ovanstående punkterna för bra effekt, en del går ju faktiskt i varandra/hör ihop liksom. Även annan slags samverkan är viktig, tex skolsyster, kurator, soc. Även föräldramedverkan i klassrummet under lektionstid, mm mm.

Ruskigt svårt att gradera men tydlighet och strategier och rutiner för vad som gäller är oerhört viktigt att ha överhuvudtaget inom skolans värld.

Om man inte har strategier och rutiner så har man inte heller något som man frångår vid behov vilket också är viktigt men det glöms ofta bort.

I sin förlängning kan bristen på ovan nämnda skapa en miljö där endast den starke överlever med en oskadad personlighet

Stryk gärna 6,7,8 de har ingen eller mycket liten effekt på mobbning i skolan. Fler vuxna på utsatta områden ger en tryggare skola.

Svåra alternativ, lite som att välja mellan pest eller kolera. Det viktigaste är att de vuxna finns nära eleverna och att vi är lyhörda för och för samtal kring hur vi är mot varandra alltid. Det behövs inga särskilda lektioner om detta är något som ingår i det dagliga arbetet under varje moment under skoldagen.

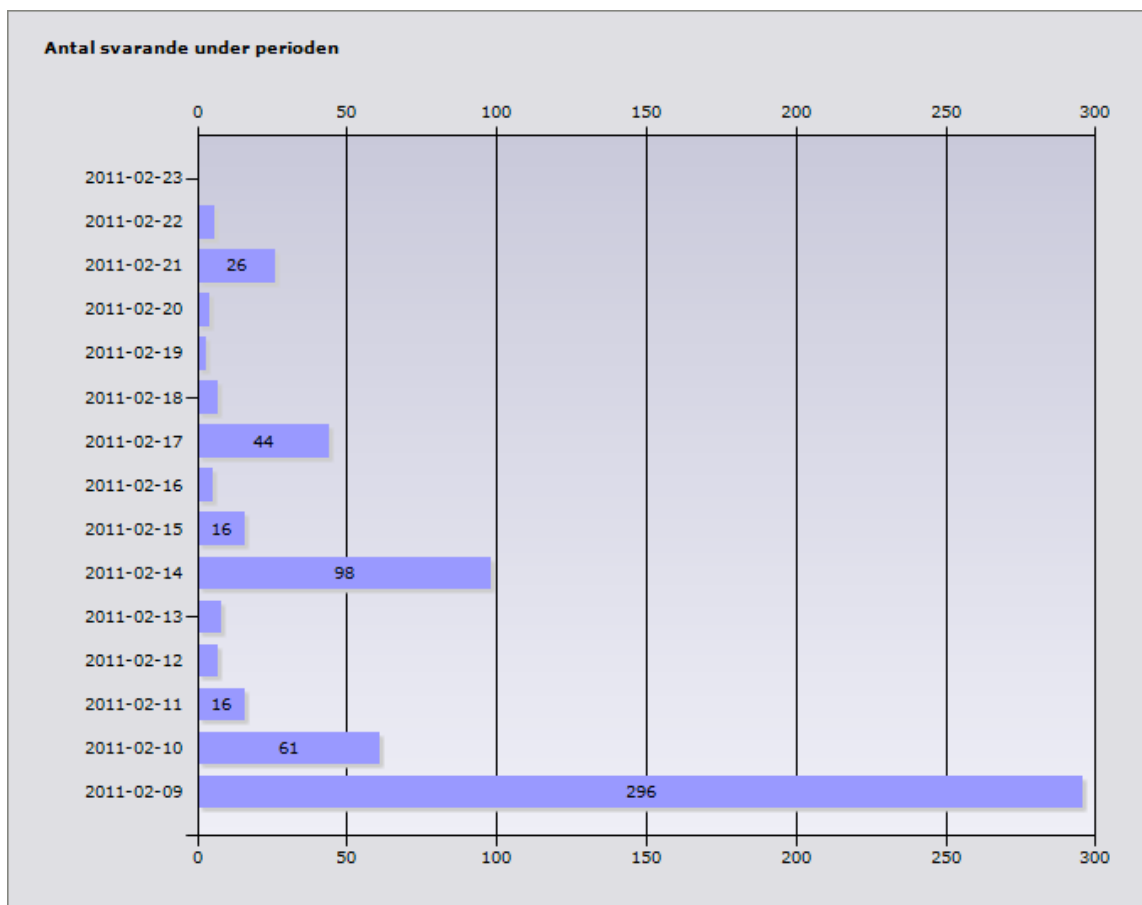
Tror det är viktigt att ha kompetenta personer i mobbingteamet som håller koll och uppdaterar övrig personal reguljärt.

Vi har ett handlingsprogram och kartläggning viktigt men vi har inte så stort behov av det nu.

Viktigast är vuxennärvaro i verksamheten, hela tiden! Inte ett rastvaktssystem.

Viktigt med tydlighet och dialog

Ökad vuxennärvaro...Ta bort en massa administrativt arbete från lärarna och skapa tid för att vara mer tillgängliga för eleverna!!! Ju mer dokumentation och ökad undervisningstid lärare får desto mindre tid att hinna med att se eleverna på icke-lektionstid.

Mottagare	Ej kontaktbara	Svarande	Svarsfrekvens
879	29	597	70,2%